

Monday 16 June 2014 – Afternoon

GCSE BIBLICAL HEBREW

A202/01 Literature

Candidates answer on the Question Paper.

OCR supplied materials:

None

Other materials required:

None

Duration: 2 hours

Candidate forename		Candidate surname	
-----------------------	--	----------------------	--

Centre number						Candidate number				
---------------	--	--	--	--	--	------------------	--	--	--	--

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Write your name, centre number and candidate number in the boxes above. Please write clearly and in capital letters.
- Use black ink.
- Answer **four** questions.
- Read each question carefully. Make sure you know what you have to do before starting your answer.
- Write your answer to each question in the space provided. Additional paper may be used if necessary but you must clearly show your candidate number, centre number and question number(s).
- Do **not** write in the bar codes.

INFORMATION FOR CANDIDATES

- The number of marks is given in brackets [] at the end of each question or part question.
- The total number of marks for this paper is **100**.
- Each question is worth 25 marks.
- The four-letter Divine Name is printed as **יהוה**.
- You will be awarded marks for the quality of written communication in English.
- This document consists of **36** pages. Any blank pages are indicated.

Answer any FOUR questions.

Question 1

Read the following passage. Answer in English the questions that follow.

line number

וַיַּעַל אַבְרָם מִמִּצְרַיִם הוּא וְאִשְׁתּוֹ וְכָל אֲשֶׁר לוֹ וְלוֹט עִמּוֹ הַנִּגְבָּה :	1
וְאַבְרָם כָּבֵד מְאֹד בַּמִּקְנֵה בְּכֶסֶף וּבַזָּהָב : וַיֵּלֶךְ לְמִסְעָיו מִנִּגְבַּ וְעַד בֵּית	2
אֵל עַד הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הָיָה שָׁם אֵהְלֶה בְּתַחֲלָה בֵּין בֵּית אֵל וּבֵין הָעֵי :	3
אֵל מְקוֹם הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר עָשָׂה שָׁם בְּרֵאשִׁיטָה וַיִּקְרָא שָׁם אַבְרָם בְּשֵׁם יי :	4
וְגַם לְלוֹט הֵהָלַךְ אֶת אַבְרָם הָיָה צֹאן וּבִקָּר וְאֵהֲלִים : וְלֹא נָשָׂא אֶתֶם	5
הָאָרֶץ לְשֶׁבֶת יַחֲדוֹ כִּי הָיָה רְכוּשָׁם רָב וְלֹא יָכְלוּ לְשֶׁבֶת יַחֲדוֹ : וַיְהִי	6
רִיב בֵּין רְעֵי מִקְנֵה אַבְרָם וּבֵין רְעֵי מִקְנֵה לוֹט וְהַכְּנַעֲנִי וְהַפְּרָזִי אֲזִי יֹשֵׁב	7
בְּאָרֶץ : וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֵל לוֹט אֵל נָא תְהִי מְרִיבָה בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּבֵין רְעֵי	8
וּבֵין רְעֵיךָ כִּי אֲנָשִׁים אַחִים אֲנַחְנוּ : הֲלֹא כָּל הָאָרֶץ לְפָנֶיךָ הִפְרָד נָא	9
מֵעָלַי אִם הַשְּׂמָאל וְאִימְנָה וְאִם הַיְמִין וְאִשְׂמְאִילָה : וַיִּשָּׂא לוֹט אֶת עֵינָיו	10
וַיֵּרָא אֶת כָּל כְּפַר הַיַּרְדֵּן כִּי כָּלָה מִשְׁקָה לְפָנָי שַׁחַת יי אֶת סֹדֶם וְאֶת	11
עֲמֹרָה כְּגֹן יי בְּאָרֶץ מִצְרַיִם בְּאֵבֶה צַעַר : וַיִּבְחַר לוֹ לוֹט אֶת כָּל כְּפַר	12
הַיַּרְדֵּן וַיִּסַּע לוֹט מִקְדָּם וַיִּפְרְדוּ אִישׁ מֵעַל אָחִיו : אַבְרָם יֹשֵׁב בְּאָרֶץ כְּנָעַן	13
וְלוֹט יֹשֵׁב בְּעָרֵי הַכְּפָר וַיֵּאֱהֶל עַד סֹדֶם : וְאֲנָשֵׁי סֹדֶם רָעִים וַחֲטָאִים לַיי	14
מְאֹד : וַיִּי אָמַר אֵל אַבְרָם אַחֲרֵי הִפְרָד לוֹט מֵעִמּוֹ שָׂא נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה	15
מִן הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָתָּה שָׁם צַפְנָה וְנִגְבָּה וְקִדְמָה וַיִּמָּה : כִּי אֶת כָּל הָאָרֶץ	16
אֲשֶׁר אָתָּה רְאֵה לְךָ אֶתְנַנָּה וּלְזָרְעֶךָ עַד עוֹלָם : וְשִׁמְתִי אֶת זָרְעֶךָ בְּעַפְר	17
הָאָרֶץ אֲשֶׁר אִם יוֹכֵל אִישׁ לְמָנוֹת אֶת עַפְר הָאָרֶץ גַּם זָרְעֶךָ יִמָּנֶה : קוֹם	18
הִתְהַלֵּךְ בְּאָרֶץ לְאַרְכָּה וּלְרַחֲבָה כִּי לְךָ אֶתְנַנָּה : וַיֵּאֱהֶל אַבְרָם וַיָּבֹא	19
וַיֵּשֶׁב בְּאַלְנֵי מִמְרָא אֲשֶׁר בְּחִבְרוֹן וּבֵין שָׁם מִזְבֵּחַ לַיי :	20

בראשית, י"ג: א' – ח"ח

Genesis, Chapter 13 verses 1–18

(a) Which country does Abram / Avram leave? (line 1)

..... [1]

(b) Translate this section of the passage.

line number

וְאַבְרָם כָּבַד מְאֹד בַּמְקָנָה בַּפֶּסֶף וּבְזָהָב : וַיֵּלֶךְ לְמִסְעָיו מִנֶּגֶב וְעַד בֵּית 2

אֵל עַד הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הָיָה שָׁם אֵהְלָה בְּתַחֲלָה בֵּין בֵּית אֵל וּבֵין הָעֵי : 3

.....
.....
.....
.....
..... [2]

(c) – וַיִּקַּח אַבְרָם אֶת שְׂרֵי אִשְׁתּוֹ וְאֵת לוֹט בֶּן אָחִיו [בראשית, י"ב: ה']

(i) What relation is Lot to Abram / Avram?

..... [1]

(ii) What apparent contradiction to the quotation above is there in line 9?

.....
.....
..... [1]

(iii) How would you answer this apparent contradiction?

.....
.....
..... [1]

(d) Who are the פְּרָזִי? (line 7)

..... [1]

BLANK PAGE

Question 2 begins on page 8

PLEASE DO NOT WRITE ON THIS PAGE

Question 2

Read the following passage. Answer in English the questions that follow.

line number

וְשָׂרִי אִשְׁתְּ אַבְרָם לֹא יָלְדָה לוֹ וְלֵה שִׁפְחָה מִצְרִית וְשָׁמָּה הֵגָר :	1
וַתֹּאמֶר שָׂרִי אֶל אַבְרָם הִנֵּה נָא עֲצֹרְנִי יִי מִלֵּדֶת בָּא נָא אֶל שִׁפְחָתִי	2
אוֹלֵי אֲבָנָה מִמֶּנָּה וַיִּשְׁמַע אַבְרָם לְקוֹל שָׂרִי : וַתִּקַּח שָׂרִי אִשְׁתְּ	3
אַבְרָם אֶת הֵגָר הַמִּצְרִית שִׁפְחָתָהּ מִמֶּנָּה עֲשָׂר שָׁנִים לְשִׁבְתְּ אַבְרָם	4
בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַתִּתֵּן אֹתָהּ לְאַבְרָם אִשָּׁה לוֹ לְאִשָּׁה : וַיָּבֵא אֶל הֵגָר	5
וַתֵּהָר וַתֵּרָא כִּי הָרְתָה וַתִּקַּל גְּבֻרָתָהּ בְּעֵינֶיהָ : וַתֹּאמֶר שָׂרִי אֶל	6
אַבְרָם חֲמָסִי עָלֶיךָ אָנֹכִי נָתַתִּי שִׁפְחָתִי בְּחִיקְךָ וַתֵּרָא כִּי הָרְתָה וְאֶקַּל	7
בְּעֵינֶיהָ יִשְׁפֹּט יִי בֵינִי וּבֵינֶיךָ : וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל שָׂרִי הִנֵּה שִׁפְחָתְךָ	8
בְּיָדְךָ עֲשִׂי לָהּ הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ וַתַּעֲנֶנּוּ שָׂרִי וַתְּבָרַח מִפְּנֵיהָ : וַיִּמְצְאָהּ	9
מִלְאָךְ יִי עַל עֵין הַמַּיִם בַּמִּדְבָּר עַל הָעַיִן בְּדֶרֶךְ שׁוּר : וַיֹּאמֶר הֵגָר	10
שִׁפְחָת שָׂרִי אִי מִזֶּה בָּאת וְאָנֹכִי תִלְכִּי וַתֹּאמֶר מִפְּנֵי שָׂרִי גְבֻרָתִי	11
אָנֹכִי בָרַחַת : וַיֹּאמֶר לָהּ מִלְאָךְ יִי שׁוּבִי אֶל גְּבֻרָתְךָ וְהִתְעַנִּי תַחַת	12
יָדֶיךָ : וַיֹּאמֶר לָהּ מִלְאָךְ יִי הֲרַבָּה אֲרַבָּה אֶת זְרַעְךָ וְלֹא יִסְפֹּר מֵרַב :	13
וַיֹּאמֶר לָהּ מִלְאָךְ יִי הֲנִיף הָרָה וְיִלְדֶת בֵּן וְקָרָאת שְׁמוֹ יִשְׁמַעְאֵל כִּי	14
שָׁמַע יִי אֶל עֲנִיךָ : וְהוּא יִהְיֶה פָּרָא אָדָם יָדוּ בְּכָל יוֹד כָּל בּוֹ וְעַל	15
פְּנֵי כָל אָחִיו יִשְׁכֵּן : וַתִּקְרָא שֵׁם יִי הַדֹּבֵר אֵלֶיהָ אֹתָהּ אֵל רְאִי כִי	16
אָמְרָה הִגַּם הָלַם רְאִיתִי אַחֲרֵי רְאִי : עַל כֵּן קָרָא לְבָאֵר בְּאֵר לַחֵי	17
רְאִי הִנֵּה בֵּין קִדְשׁ וּבֵין בְּרֵד : וַתֵּלֶד הֵגָר לְאַבְרָם בֵּן וַיִּקְרָא אַבְרָם	18
שֵׁם בְּנוֹ אֲשֶׁר יָלְדָה הֵגָר יִשְׁמַעְאֵל : וְאַבְרָם בֵּן שְׁמֹנִים שָׁנָה וַיִּשָּׂשׁ	19
שָׁנִים בְּלִדְתֵּי הֵגָר אֶת יִשְׁמַעְאֵל לְאַבְרָם :	20

בראשית, ט"ז : א' – ט"ז

Genesis, Chapter 16 verses 1–16

(a) (i) וְשַׂרַי אֵשֶׁת אַבְרָם לֹא יֵלְדָה לוֹ (line 1)

What does this tell us about Sarai?

..... [1]

(ii) What does Sarai suggest? (lines 2–3)

..... [1]

Question 2 continues on page 10

(ii) Explain the use of the word לו in line 5.

.....
.....
..... [1]

(c) Why is the phrase ״ וַיֹּאמֶר לָהּ מִלֶּאדָּה״ repeated? (lines 12, 13 and 14)

.....
..... [1]

(d) State any **three** predictions about Ishmael / Yishmael. (lines 15–16)

.....
.....
.....
..... [3]

(e) (i) What is the difficulty with the phrase קָרָא לְבָאֵר ? (line 17)

.....
.....
..... [1]

(ii) Suggest a solution.

.....
.....
..... [1]

(f) The following **three** phrases are difficult to translate.

Explain each of these phrases. Give **two** points for each.

(i) אֵי מִזֶּה (line 11)

.....

 [2]

(ii) הַגֶּם הֵלֶם רְאִיתִי אַחֲרַי רְאִי (line 17)

.....

 [2]

(iii) בְּאֵר לְחַי רְאִי (lines 17–18)

.....

 [2]

(g) Explain the function of the letter ת in:

(i) אֵשֶׁת (line 1)

..... [1]

(ii) וְתִבְרַח (line 9)

..... [1]

(iii) בְּלִדָּת (line 20)

..... [1]

(h) Why is there a *dagesh* in יִסְפֹּר? (line 13)

..... [1]

[Total for Question 2: 25 marks]

BLANK PAGE

Question 3 begins on page 14

PLEASE DO NOT WRITE ON THIS PAGE

Question 3

Read the following passage. Answer in English the questions that follow.

line number

וַיֵּלֶךְ אֶתָּהּ אִישָׁהּ הַלֹּוֹךְ וּבָכָה אַחֲרֶיהָ עַד בַּחֲרִים וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְנֵר	1
לֵךְ שׁוּב וַיֵּשֶׁב׃ וַדַּבֵּר אַבְנֵר הָיָה עִם זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר גַּם תִּמּוֹל	2
גַּם שְׁלֹשׁ הַיָּיִתִּים מִבְּקָשִׁים אֵת דָּוִד לְמֶלֶךְ עֲלֵיכֶם׃ וְעַתָּה עֲשׂוּ כִּי יִ	3
אָמַר אֶל דָּוִד לֵאמֹר בֵּיַד דָּוִד עֲבָדֵי הוֹשִׁיעַ אֶת עַמִּי יִשְׂרָאֵל מִיַּד	4
פְּלִשְׁתִּים וּמִיַּד כָּל אֲיִבֵיהֶם׃ וַיְדַבֵּר גַּם אַבְנֵר בְּאָזְנֵי בְנֵימִין וַיֵּלֶךְ גַּם	5
אַבְנֵר לְדַבֵּר בְּאָזְנֵי דָוִד בְּחֶבְרוֹן אֵת כָּל אֲשֶׁר טוֹב בְּעֵינֵי יִשְׂרָאֵל	6
וּבְעֵינֵי כָּל בֵּית בְּנֵימִן׃ וַיָּבֵא אַבְנֵר אֶל דָּוִד חֶבְרוֹן וְאֵתוֹ עֹשְׂרִים	7
אַנְשִׁים וַיַּעַשׂ דָּוִד לְאַבְנֵר וְלֵאנְשָׁיו אֲשֶׁר אֵתוֹ מִשְׁתָּה׃ וַיֹּאמֶר אַבְנֵר	8
אֶל דָּוִד אֲקוּמָה וְאֵלֶכָה וְאֶקְבָּצָה אֶל אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ אֵת כָּל יִשְׂרָאֵל	9
וַיִּכְרְתוּ אֶתְךָ בְּרִית וּמְלֻכָתְךָ בְּכָל אֲשֶׁר תִּאֻוָּה נִפְשֶׁךָ וַיִּשְׁלַח דָּוִד אֵת	10
אַבְנֵר וַיֵּלֶךְ בְּשָׁלוֹם׃ וְהִנֵּה עֲבָדֵי דָוִד וַיּוֹאֵב בָּא מִהַגְדּוֹד וְשָׁלַל רַב	11
עַמָּם הֵבִיאוּ וְאַבְנֵר אֵינְנוּ עִם דָּוִד בְּחֶבְרוֹן כִּי שָׁלְחוּ וַיֵּלֶךְ בְּשָׁלוֹם׃	12
וַיּוֹאֵב וְכָל הַעֲבָאֵ אֲשֶׁר אֵתוֹ בָּאוּ וַיִּגְדּוּ לַיּוֹאֵב לֵאמֹר בָּא אַבְנֵר בֶּן	13
נֵר אֶל הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַחְהוּ וַיֵּלֶךְ בְּשָׁלוֹם׃ וַיָּבֵא יוֹאֵב אֶל הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר	14
מָה עָשִׂיתָ הִנֵּה בָּא אַבְנֵר אֵלָיְךָ לָמָּה זֶה שְׁלַחְתוֹ וַיֵּלֶךְ הַלֹּוֹךְ׃ יַדְעָתָּ	15
אֵת אַבְנֵר בֶּן נֵר כִּי לִפְתָּתְךָ בָּא וְלַדְעָתָּ אֵת מוֹצְאָךָ וְאֵת מוֹבָאָךָ	16
וְלַדְעָתָּ אֵת כָּל אֲשֶׁר אֵתָּה עָשָׂה׃ וַיֵּצֵא יוֹאֵב מֵעַם דָּוִד וַיִּשְׁלַח	17
מִלְּאָכִים אַחֲרֵי אַבְנֵר וַיֵּשְׁבוּ אֵתוֹ מִבּוֹר הַסֶּרֶה וְדָוִד לֹא יָדַע׃ וַיֵּשֶׁב	18
אַבְנֵר חֶבְרוֹן וַיִּטְהַר יוֹאֵב אֶל תּוֹךְ הַשָּׁעַר לְדַבֵּר אֵתוֹ בְּשָׁלִי וַיִּכְהוּ	19
שָׁם הַחֲמִשׁ וַיָּמַת בְּדָם עָשָׂה אֵל אַחִיו׃ וַיִּשְׁמַע דָּוִד מֵאַחֲרֵי כֵן וַיֹּאמֶר	20
נָקִי אָנֹכִי וּמִמְלַכְתִּי מֵעַם יִי עַד עוֹלָם מִדְּמֵי אַבְנֵר בֶּן נֵר׃ יָחֳלוּ עַל	21
רֹאשׁ יוֹאֵב וְאֶל כָּל בֵּית אָבִיו וְאֵל יִכְרַת מִבֵּית יוֹאֵב זָב וּמִצֶּדַע	22
וּמִחֲזִיק בַּפֶּלֶךְ וְנִפְלַל בַּחֲרָב וַחֲסַר לָחֵם׃	23

שמואל ב' ג': ט"ז — כ"ט

II Samuel, Chapter 3 verses 16–29

(a) וַיִּלְךָ אֶתְּהָ אִישָׁה (line 1) – What is the husband’s name?

..... [1]

(b) Describe how Abner / Avner shows his loyalty to David. (lines 2–11)

Give **three** points.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
..... [3]

(c) Why is the tribe of Benjamin / Binyamin the only tribe mentioned by Abner / Avner? (lines 5–7)

Give **two** points.

.....
.....
.....
.....
.....
..... [2]

(f) בָּדָם עֲשָׂהֵיִל אֶחָיו (line 20) – What incident is this referring to?

Give **three** points.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

..... [3]

(g) Give **two** Piel verbs in this passage.

(They must be from different roots.)

.....

..... [2]

(h) Explain the function of the כּ at the beginning of:

(i) בָּדָם (line 20)

..... [1]

(ii) בַּחֲרָב (line 23)

..... [1]

(i) Show the contrast between the attitude of Joab / Yo'av and the attitude of David towards Abner / Avner in this passage.

Give **two** examples of contrast.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

..... [4]

[Total for Question 3: 25 marks]

Question 4

Read the following passages. Answer in English the questions that follow.

line number

1 וַיְהִי אַחֲרֵי כֵן וַיֵּךְ דָּוִד אֶת פְּלִשְׁתִּים וַיִּכְנָעוּם וַיִּקַּח דָּוִד אֶת מִתְגַּ הָאֲמָה
2 מִיַּד פְּלִשְׁתִּים: וַיֵּךְ אֶת מוֹאָב וַיִּמְדַּם בְּחָבֶל הַשֶּׁבֶב אוֹתָם אֶרְצָה וַיִּמְדַּד
3 שְׁנֵי חֲבָלִים לְהֵמִית וּמְלֵא הַחֲבֶל לְהַחֲיוֹת וַתְּהִי מוֹאָב לְדָוִד לְעֲבָדִים נוֹשְׂאֵי
4 מִנְחָה: וַיֵּךְ דָּוִד אֶת הַדְּדֵעֹז בֶּן רַחֲבֵי מֶלֶךְ צוֹבָה בְּלָכְתוֹ לְהַשִּׁיב יָדוֹ
5 בְּנִהַר פָּרָת: וַיִּלְכֹּד דָּוִד מִמֶּנּוּ אֶלְפָּי וּשְׁבַע מְאוֹת פָּרָשִׁים וְעֶשְׂרִים אֶלְפָּי
6 אִישׁ רִגְלֵי וַיַּעֲקֹר דָּוִד אֶת כָּל הַרְכָב וַיִּזְתֵּר מִמֶּנּוּ מֵאָה רֶכֶב: וַתְּבֹא אָרֶם
7 דְּמִשְׁק לְעֹזֵר לְהַדְּעֹז מֶלֶךְ צוֹבָה וַיֵּךְ דָּוִד בְּאָרֶם עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם אֶלְפָּי
8 אִישׁ: וַיֵּשֶׁם דָּוִד נְצֻבִים בְּאָרֶם דְּמִשְׁק וַתְּהִי אָרֶם לְדָוִד לְעֲבָדִים נוֹשְׂאֵי
9 מִנְחָה וַיֵּשַׁע יי אֶת דָּוִד בְּכָל אֲשֶׁר הָלַךְ: וַיִּקַּח דָּוִד אֶת שְׁלֹטֵי הַזָּהָב
10 אֲשֶׁר הָיוּ אֶל עֲבָדֵי הַדְּדֵעֹז וַיְבִיאֵם יְרוּשָׁלַם: וּמִבְּטַח וּמִבְּרִיתִי עָרֵי
11 הַדְּדֵעֹז לָקַח הַמֶּלֶךְ דָּוִד נַחֲשֵׁת הַרְבֵּה מְאֹד:

שמואל ב' ח': א' – ח'

II Samuel, Chapter 8 verses 1–8

12 וַיֹּאמֶר דָּוִד הֲכִי יֵשׁ עוֹד אֲשֶׁר נֹתֵר לְבֵית שָׁאוּל וַאֲעֲשֶׂה עִמּוֹ חֶסֶד בְּעִבּוֹר
13 יְהוֹנָתָן: וּלְבֵית שָׁאוּל עָבַד וּשְׁמוֹ צִיבָא וַיִּקְרָאוּ לוֹ אֵל דָּוִד וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ
14 אֱלֹהֵי הָאֲתָה צִיבָא וַיֹּאמֶר עֲבָדֶךָ: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ הַאֲפֶס עוֹד אִישׁ לְבֵית
15 שָׁאוּל וַאֲעֲשֶׂה עִמּוֹ חֶסֶד אֶל־לֵהִים וַיֹּאמֶר צִיבָא אֵל הַמֶּלֶךְ עוֹד בֶּן לַיהוֹנָתָן
16 נָכַח רִגְלִים: וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ אִיפֹה הוּא וַיֹּאמֶר צִיבָא אֵל הַמֶּלֶךְ הִנֵּה
17 הוּא בֵּית מְכִיר בֶּן עַמִּיאֵל בְּלוֹ דָּבָר: וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ דָּוִד וַיִּקְחֵהוּ מִבֵּית
18 מְכִיר בֶּן עַמִּיאֵל מְלוֹ דָּבָר: וַיָּבֵא מִפִּיבִשֶׁת בֶּן יְהוֹנָתָן בֶּן שָׁאוּל אֵל דָּוִד
19 וַיִּפֹּל עַל פָּנָיו וַיִּשְׁתַּחֲוֶה וַיֹּאמֶר דָּוִד מִפִּיבִשֶׁת וַיֹּאמֶר הִנֵּה עֲבָדֶךָ: וַיֹּאמֶר לוֹ
20 דָּוִד אֵל תִּירָא כִּי עָשָׂה אֲעֲשֶׂה עִמָּךְ חֶסֶד בְּעִבּוֹר יְהוֹנָתָן אָבִיךָ וְהִשְׁבַּתִּי
21 לָךְ אֶת כָּל שְׂדֵה שָׁאוּל אָבִיךָ וְאֲתָה תֹאכַל לֶחֶם עַל שְׁלַחְנֵי תַמִּיד:
22 וַיִּשְׁתַּחֲוֶה וַיֹּאמֶר מָה עֲבָדֶךָ כִּי פָנִיתָ אֵל הַכֶּלֶב הַמֵּת אֲשֶׁר כְּמוֹנִי: וַיִּקְרָא
23 הַמֶּלֶךְ אֵל צִיבָא נָעַר שָׁאוּל וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי כָל אֲשֶׁר הָיָה לְשָׁאוּל וּלְכָל בֵּיתוֹ
24 נָתַתִּי לָבֶן אַדְנִיךָ: וְעַבְדְּתָ לֹ לֹ אֶת הָאֲדָמָה אֲתָה וּבְנִיךָ וְעַבְדֶּיךָ וְהִבְאֵת
25 וְהָיָה לָבֶן אַדְנִיךָ לֶחֶם וְאָכְלוּ וּמִפִּיבִשֶׁת בֶּן אַדְנִיךָ יֹאכַל תַּמִּיד לֶחֶם עַל
26 שְׁלַחְנֵי וּלְצִיבָא חֲמִשָּׁה עֶשְׂרִים בָּנִים וְעֶשְׂרִים עֲבָדִים:

שמואל ב' ט': א' – י'

II Samuel, Chapter 9 verses 1–10

(a) Where is the land of the Plishtim? (*line 1*)

You may draw a sketch map.

.....
..... [1]

(b) Explain the term *מֵתַג הָאֵמָה*. (*line 1*)

Give **three** points.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
..... [3]

(c) How does David deal with the people of Moab / Moav? (*lines 2–3*)

Give **three** points.

.....
.....
.....
.....
..... [3]

(e) Explain the phrase חָסֵד אֶל־לֵהִים . (line 15)

.....
..... [1]

(f) Who is Ziba / Tziva? (lines 15 and 23)

..... [1]

(g) Show how Mefiboshet behaves with humility towards David. (lines 19–22)

Give **two** points.

.....
..... [2]

(h) Give examples of **two different** ways in which questions are asked in lines 12–22.

.....
..... [2]

(i) Show the ways in which David is seen to be:

(i) powerful

and (ii) compassionate.

Give **two** examples of **each**.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
..... [4]

[Total for Question 4: 25 marks]

Question 5

Read the following passage. Answer in English the questions that follow.

	<i>line number</i>
וּתְאָמַר לָהּ נַעֲמִי חַמּוֹתַי בְּתֵי הָלֵא אֲבַקֵּשׁ לָךְ מְנוּחַ אֲשֶׁר יִיטֵב לָךְ :	1
וְעַתָּה הָלֵא בְּעֵז מִדַּעַתְנוּ אֲשֶׁר הָיִית אֶת נַעֲרוֹתַי הִנֵּה הוּא זָרָה אֶת	2
גֶּרְזַן הַשְּׁעָרִים הַלְּיָלָהּ : וְרַחֲצֵת וְסִכְתָּ וְשָׁמַת שְׁמֹלְתֶיךָ עָלֶיךָ וַיִּרְדָּת	3
הַגֶּרְזַן אֶל תְּוֹדְעֵי לְאִישׁ עַד כָּלְתּוּ לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת : וַיְהִי בְּשָׁכְבוֹ	4
וַיִּדְעֶת אֶת הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁכַּב שָׁם וּבָאת וּגְלִית מִרְגְּלֹתַי וְשָׁכַבְתְּ	5
וְהוּא יִגִּיד לָךְ אֶת אֲשֶׁר תַּעֲשִׂין : וּתְאָמַר אֵלֶיהָ כֹּל אֲשֶׁר תֹּאמְרֵי	6
אֵלַי אֲעֲשֶׂה : וַתֵּרֶד הַגֶּרְזַן וַתַּעַשׂ כְּכֹל אֲשֶׁר צִוְתָהּ חַמּוֹתָהּ : וַיֹּאכַל	7
בְּעֵז וַיִּשְׁתַּי וַיִּיטֵב לְבֹו וַיָּבֵא לְשָׁכְבַּ בְּקִצֵּה הָעֶרְמָה וַתָּבֵא בְלֹט וַתִּגַּל	8
מִרְגְּלֹתַי וַתִּשְׁכַּב : וַיְהִי בַּחֲצֵי הַלְּיָלָהּ וַיִּחַרְד הָאִישׁ וַיִּלְפַּת וְהִנֵּה אִשָּׁה	9
שָׁכַבְתְּ מִרְגְּלֹתַי : וַיֹּאמֶר מִי אַתְּ וּתְאָמַר אֲנֹכִי רוּת אִמְתְּךָ וּפְרֻשֶׁת	10
כְּנַפְךָ עַל אִמְתְּךָ כִּי גֵאל אָתָּה : וַיֹּאמֶר בְּרוּכָה אַתְּ לִי בְּתֵי הַיִּטְבָּת	11
חֲסִדְךָ הָאֲחֵרוֹן מִן הָרֵאשׁוֹן לְבִלְתִּי לָכֶת אַחֲרֵי הַבְּחוּרִים אִם דָּל וְאִם	12
עָשִׂיר : וְעַתָּה בְּתֵי אֶל תִּירְאִי כֹל אֲשֶׁר תֹּאמְרֵי אֲעֲשֶׂה לָךְ כִּי יוֹדַע	13
כָּל שַׁעַר עַמִּי כִּי אִשְׁתַּ חַיִל אָתָּה : וְעַתָּה כִּי אֲמַנֵּם כִּי גֵאל אֲנֹכִי וְגַם	14
יֵשׁ גֵּאל קְרוֹב מִמֶּנִּי : לִינִי הַלְּיָלָהּ וְהִיָּה בְּבִקְרֵי אִם יִגְאָלְךָ טוֹב יִגְאָל	15
וְאִם לֹא יִחַפֵּץ לְגֵאָלְךָ וּגְאָלְתֶיךָ אֲנֹכִי חִי יִי שָׁכְבִי עַד הַבֶּקֶר : וַתִּשְׁכַּב	16
מִרְגְּלֹתַי עַד הַבֶּקֶר וַתִּקַּם בְּטָרֵם יִכִּיר אִישׁ אֶת רַעְהוּ וַיֹּאמֶר אֶל יוֹדַע	17
כִּי בָּאָה הָאִשָּׁה הַגֶּרְזַן : וַיֹּאמֶר הֲבִי הַמְטַפַּחַת אֲשֶׁר עָלֶיךָ וְאַחֲזִי בָּהּ	18
וַתֹּאחֲזֵ בָּהּ וַיִּמַּד שֵׁשׁ שְׁעָרִים וַיִּשְׁתַּ עָלֶיהָ וַיָּבֵא הָעִיר :	19

מגילת רות, ג': א' – ט"ו

Ruth, Chapter 3 verses 1–15

(a) In which town does this happen? (*line 1*)

..... [1]

(b) Give the names of the late husbands of:

(i) Naomi

..... [1]

(ii) Ruth / Rut.

..... [1]

Question 5 continues on page 24

(d) Describe the events of lines 7–9.

Give any **four** points.

.....
.....
.....
.....
..... [4]

(e) What does Boaz mean when he says **הֵיטְבֶתָּ חֲסִידֶיךָ הָאֲחֵרוֹן מִן הָרֵאשׁוֹן** ?
(lines 11–12)

Give **two** points.

.....
.....
.....
..... [2]

(f) What is the duty of the **גֹּאֵל** ? (line 14)

Give **two** points.

.....
.....
.....
..... [2]

(g) Explain the function of the letter **׳** in the following words:

(i) **וַיִּדְעָתָּ** (line 5)

.....
..... [1]

(ii) **תִּאמְרֵי** (line 13)

.....
..... [1]

(h) Give the root / *shoresh* of:

(i) יָבִיר (line 17)

.....
..... [1]

(ii) וַיִּשֶׁת (line 19)

.....
..... [1]

(i) Give **two** examples of metaphor in lines 8–14 **and** explain what they mean.

(You may write your examples either in Biblical Hebrew or in English.)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
..... [4]

[Total for Question 5: 25 marks]

BLANK PAGE

Question 6 begins on page 28

PLEASE DO NOT WRITE ON THIS PAGE

Question 6

Read the following passages. Answer in English the questions that follow.

line number

1 וַיַּעֲבֹר יַפְתָּח אֶל בְּנֵי עַמּוֹן לְהִלָּחֵם בָּם וַיִּתְּנֵם יי בְּיָדוֹ: וַיָּבִיאוּ
 2 מֵעַרְוֵעַר וְעַד בּוֹאֵד מְנִית עֶשְׂרִים עִיר וְעַד אָבֵל כְּרָמִים מִכָּה גְדוֹלָה
 3 מְאֹד וַיִּכְנְעוּ בְּנֵי עַמּוֹן מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיָּבֵאוּ יַפְתָּח הַמְּצַפָּה אֶל
 4 בֵּיתוֹ וְהִנֵּה בָתוֹ יֹצֵאת לְקָרְאָתוֹ בְּתַפִּים וּבְמַחְלוֹת וְרַק הִיא יַחֲדָה
 5 אֵין לֹו מִמֶּנּוּ בֶן אִוּ בַּת: וַיְהִי כִּרְאוֹתוֹ אֹתָהּ וַיִּקְרַע אֶת בְּגָדָיו
 6 וַיֹּאמֶר אֵהָהּ בְּתִי הַכְּרַע הַכְּרַעַתְנִי וְאֵת הָיִית בְּעַכְרִי וְאֲנֹכִי פְצִיתִי
 7 פִּי אֶל יי וְלֹא אוֹכַל לָשׁוּב: וַתֹּאמֶר אֵלָיו אָבִי פְצִיתָה אֶת פִּיךָ
 8 אֶל יי עֲשֵׂה לִי כַּאֲשֶׁר יֵצֵא מִפִּיךָ אַחֲרַי אֲשֶׁר עָשָׂה לְךָ יי נְקָמוֹת
 9 מֵאִיבֶיךָ מִבְּנֵי עַמּוֹן: וַתֹּאמֶר אֶל אָבִיהָ יַעֲשֵׂה לִי הַדָּבָר הַזֶּה
 10 הַרְפָּה מִמֶּנִּי שְׁנַיִם חֳדָשִׁים וְאַלֶּכָה וַיְרַדְתִּי עַל הַהָרִים וְאֶבְכֶּה עַל
 11 בְּתוּלֵי אָנֹכִי וְרַעוּתֵי: וַיֹּאמֶר לְכִי וַיִּשְׁלַח אֹתָהּ שְׁנַיִם חֳדָשִׁים וַתֵּלֶךְ
 12 הִיא וְרַעוּתֶיהָ וַתִּבְדֹּךְ עַל בְּתוּלֶיהָ עַל הַהָרִים: וַיְהִי מִקֵּץ שְׁנַיִם
 13 חֳדָשִׁים וַתָּשָׁב אֶל אָבִיהָ וַיַּעַשׂ לָהּ אֶת נְדָרוֹ אֲשֶׁר נָדָר וְהִיא לֹא
 14 יָדְעָה אִישׁ וַתְּהִי חֹק בְּיִשְׂרָאֵל: מִיָּמַיִם יְמִימָה תִּלְכְּנָה בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל
 15 לְתַנּוֹת לְבַת יַפְתָּח הַגִּלְעָדִי אַרְבַּעַת יָמִים בְּשָׁנָה:

שופטים, י"א: ל"ב – מ'

Judges, Chapter 11 verses 32–40

16 וַיִּשְׁפֹּט יַפְתָּח אֶת יִשְׂרָאֵל שֵׁשׁ שָׁנִים וַיָּמָת יַפְתָּח הַגִּלְעָדִי וַיִּקְבֹּר בְּעָרֵי
 17 גִלְעָד: וַיִּשְׁפֹּט אַחֲרָיו אֶת יִשְׂרָאֵל אֲבָצָן מִבֵּית לָחֶם: וַיְהִי לוֹ שְׁלֹשִׁים
 18 בָּנִים וּשְׁלֹשִׁים בָּנוֹת שִׁלַּח הַחוּצָה וּשְׁלֹשִׁים בָּנוֹת הֵבִיֵא לְבָנָיו מִן הַחוּץ
 19 וַיִּשְׁפֹּט אֶת יִשְׂרָאֵל שֶׁבַע שָׁנִים: וַיָּמָת אֲבָצָן וַיִּקְבֹּר בְּבֵית לָחֶם:

שופטים, י"ב: ז' – י'

Judges, Chapter 12 verses 7–10

20 וַיִּשְׁפֹּט אַחֲרָיו אֶת יִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹן בֶּן הַלֵּל הַפְּרָעָתוֹנִי: וַיְהִי לוֹ
 21 אַרְבָּעִים בָּנִים וּשְׁלֹשִׁים בְּנֵי רֶכָבִים עַל שְׁבָעִים עִירִים וַיִּשְׁפֹּט
 22 אֶת יִשְׂרָאֵל שְׁמֹנֶה שָׁנִים:

שופטים, י"ב: י"ג – י"ד

Judges, Chapter 12 verses 13–14

(a) Where is the country of Ammon in relation to the Land of Israel?

You may draw a sketch map.

..... [1]

(b) Why is Ammon in conflict with Israel?

Mention **two** points.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
..... [2]

- (d) (i) What is the reaction of Jephthah / Yiftach when he sees his daughter? (*lines 5–7*)
Mention **three** points.

.....

 [3]

- (ii) Why does he react in this way?

Mention **two** points.

.....
 [2]

- (e) Translate this section of the passage.

line number

מִיָּמִים יְמִימָה תִּלְכְּנָה בָּנוֹת יִשְׂרָאֵל

14

לְתַנּוֹת לְבַת יַפְתָּח הַגִּלְעָדִי אַרְבַּעַת יָמִים בַּשָּׁנָה :

15

.....

 [2]

- (f) (i) State **one** point of contrast between Jephthah / Yiftach and Ibzan / Ivtzan. (*lines 16–19*)

.....
 [1]

- (ii) What are we told about the activities of the family of Abdon / Avdon? (*line 21*)

.....
 [1]

(g) (i) Identify **one** difficulty with **each** of the following phrases:

וַיִּרְדְּתִי עַל הַהָרִים (line 10)

.....
 [1]

וַיִּקְבֹּר בְּעָרֵי גִלְעָד (lines 16–17)

.....
 [1]

(ii) Suggest a solution to **either** difficulty.

.....

 [1]

(h) Identify the different forms of the following numbers.

(Translation of the numbers alone will gain no marks.)

(i) אַרְבַּעַת יָמִים (line 15)

..... [1]

(ii) וּשְׁלֹשִׁים בָּנוֹת (line 18)

..... [1]

(iii) שְׁמֹנֶה עָשָׂר (line 22)

..... [1]

(i) Why is there a *dagesh* in the ך of עֲבָדוֹן? (line 20)

..... [1]

(j) What do we learn about the marriage customs in Biblical Israel from these passages?

Give **two** points.

.....

.....

.....

.....

..... [2]

[Total for Question 6: 25 marks]

END OF QUESTION PAPER

PLEASE DO NOT WRITE ON THIS PAGE

35
BLANK PAGE

PLEASE DO NOT WRITE ON THIS PAGE

PLEASE DO NOT WRITE ON THIS PAGE

Copyright Information

OCR is committed to seeking permission to reproduce all third-party content that it uses in its assessment materials. OCR has attempted to identify and contact all copyright holders whose work is used in this paper. To avoid the issue of disclosure of answer-related information to candidates, all copyright acknowledgements are reproduced in the OCR Copyright Acknowledgements Booklet. This is produced for each series of examinations and is freely available to download from our public website (www.ocr.org.uk) after the live examination series.

If OCR has unwittingly failed to correctly acknowledge or clear any third-party content in this assessment material, OCR will be happy to correct its mistake at the earliest possible opportunity.

For queries or further information please contact the Copyright Team, First Floor, 9 Hills Road, Cambridge CB2 1GE.

OCR is part of the Cambridge Assessment Group; Cambridge Assessment is the brand name of University of Cambridge Local Examinations Syndicate (UCLES), which is itself a department of the University of Cambridge.